

SM30

Het energie-equivalent van onze gezamenlijke inspanning

De column van Frank Kalshoven in de Volkskrant van zaterdag 26 november 2022 (zie link onderaan) is wederom spot on! Wat me vooral aanspreekt is dat we, om als beschaving te overleven, ‘het blokje steeds honderd jaar verder trappen’, dat wil zeggen, dat we niet zoveel geven om het uitsterven van de menselijke soort als geheel, als het maar niet onze kinderen en kleinkinderen betreft.

Kalshoven benadrukt nogmaals dat wij als mensen supralokaal (*) georiënteerd zijn in termen van tijd en geografie. We leven in het hier en nu, niet in het daar en later. Wat er aan het andere einde van de wereld of met toekomstige generaties gebeurt, interesseert ons maar heel weinig.

Dat komt omdat evolutie en natuurlijke selectie dat in ons DNA en ons brein heeft geprogrammeerd. We zijn sociale groepsprimaten en jagers-verzamelaars van nature en dat zijn we nog steeds. Laat je niet afleiden door onze moderne, hoogtechnologische maatschappij. We zijn weliswaar heel goed in internationale samenwerking, maar we zijn ook fundamenteel eenkennig, zelfzuchtig en kortzichtig. Het is precies dat ‘interne conflict’ dat ons zo in de problemen brengt met milieuvervuiling, vernietiging van de biodiversiteit en klimaatverandering, allen symptomen van een veel groter probleem: overshoot of overconsumptie.

Aan het einde van zijn column schrijft Kalshoven dat ‘relatief bescheiden klimaatgebeurtenissen – bosbranden, overstromingen, hittegolven, droogvallende rivieren – [...] dezer dagen een verbazingwekkend grote invloed hebben op het gemoed’. Hij suggereert vervolgens dat ‘deze speldenprikjes voldoende [kunnen] zijn om tot actie over te gaan’. En dáár gaat Kalshoven mijns inziens niet ver genoeg in zijn beschouwing. Want die ‘speldenprikjes’ zullen weliswaar in frequentie en intensiteit toenemen, maar dan nog steeds verspreid over de aardbol, niet ieder jaar opnieuw op dezelfde plaats en niet voor steeds dezelfde bevolkingsgroepen. Kortom: het raakt ons niet hard genoeg.

Pas als je je beseft wat we állemaal zullen moeten inleveren, beseft je hoe groot het probleem is. Want in de kern moeten er 5 dingen gebeuren om het probleem van overshoot te mitigeren:

- 1. Alle armen moeten arm blijven.*
- 2. De rijken moeten hun vermogen afstaan.*
- 3. Bevolkingsgroei moet bevolkingskrimp worden.*

4. *Alle bedrijven moeten hun activiteiten bevroren.*

5. *De gehele bevolking moet voor tien jaar in volledige lockdown.*

Dat is het energie-equivalent van onze gezamenlijke inspanning om af te kicken van onze verslaving aan fossiele brandstoffen. Als puntje bij paaltje komt gaat het maar om één ding: zijn wij als individuen bereid om onze luxe leventjes in te leveren om die toekomstige generaties, die we niet kennen en waar we niet mee kunnen communiceren, een grotere kans op overleven te gunnen?

Zou jij het doen? Zou jij het kunnen? Zou jij het *willen*?

<https://www.volkskrant.nl/economie/van-uitstel-van-uitsterven-komt-misschien-wel-afstel-wat-prima-is-lang-leve-de-mensheid~b82ae701/>

(*) Mijn uitdrukking, zie:

<https://www.managementboek.nl/boek/9789083207742/de-mens-als-grens-bart-flos>